

Универзитет Сингидунум у Београду,
Факултет физичке културе и менаџмента у спорту, Београд;
Универзитет уметности у Београду, Факултет драмских
уметности, Београд

DOI 10.5937/kultura2066302M

УДК 791.3:519.23

791.221.4

оригиналан научни рад

ПРИМЕНА КВАНТИТАТИВНИХ МЕТОДА У АНАЛИЗИ ФИЛМСКИХ, МЕДИЈСКИХ И ДРАМСКИХ ТЕКСТОВА

Сажетак: *Циљ овог рада је да прикаже и предложи коришћење статистичких квантитативних и квалитативних метода истраживања у анализи филмских, медијских и драмских текстова. У ту сврху у студији случаја анализиран је филм Нестала, коришћењем анализе контраста, анализа структуре конфигурације, корелациона анализа, анализа дистанци, факторска анализа. Статистичке анализе су урађене праћењем 17 ликова и 2 појаве, са 6 варијабли. Филм је анализиран у целости али и подељен на мање наративне целине. Резултати анализа су показали да је примена статистичких метода довела до откривања дубинских слојева драмског текста а не до тривијализације проблема и процеса закључивања. Због тога су предложене да постану део методолошке апаратуре у анализи филмских, медијских и драмских текстова.*

Кључне речи: *друштвена критика, анализа контраста, анализа структуре конфигурација, корелациона анализа, факторска анализа*

Изостанак примене квантитативних метода у друштвено-хуманистичким дисциплинама¹ могуће је уочити и у студијама филма, медија, позоришта и драмских уметности². Разлог се може потражити у увреженом мишљењу истраживача да је предмет изучавања ових наука толико специфичан да се не може на ваљан начин квантификовати нити квантитативним методама истраживати³ као и да сваки покушај квантификације у ствари води тривијализацији проблема. Ипак, ако се у обзир узме нарастајућа област квантитативних студија културе кроз *Кинометрику* (*Cinematics*) *Друштвено рачунарство* (*Social Computing*) и *Дигиталну хуманистику* (*Digital Humanities*)⁴ и прокламована потреба за интердисциплинарним приступом предмету друштвено-хуманистичких наука⁵, примена квантитативних метода истраживања делује као могућност коју није оправдано категорички одбацити. Са друге стране, примена квантитативних метода у анализи филма није нова идеја⁶, будући да број аутора који се залаже за ову идеју наставља да се увећава⁷. Циљ овог рада је да предложи и представи коришћење статистичких квантитативних метода истраживања у анализи филмских, медијских и драмских текстова, односно презентација статистичких метода као практичног алата у сагледавању појава и закључивању који се може на ваљан начин применити и у изучавању предмета истраживања друштвено-хуманистичких наука (теорије драмских уметности, филма и културе пре свега).

У функцији испуњења постављеног циља у студији случаја биће обрађен филм *Нестала* (*Gone Girl*, 2014, Дејвид Финчер / David Fincher) као репрезентативан пример постмодер-

---

1 Baselga, S. V., Pérez-Montoro, M. and Sánchez, L. (2019) The use of statistics to define taxonomies of film voices: a practical approach to documentary classification, *Visual Communication*, 0(0), pp. 1–23; DOI 10.1177/1470357219850591.

2 Redfern, N. (2013) Film studies and statistical literacy, *Media Education Research Journal* 4(1), pp. 58–71.

3 Slingerland, E. (2008) *What Science Offers the Humanities: Integrating Body and Culture*, New York: Cambridge University Press.

4 Више извора: Tsivian, 2009; Baxter, 2014; Manovich, 2015; Baselga, Pérez-Montoro and Sánchez, 2019.

5 Milošević, M. i Ristić, I. (2016) Nov metodološki pristup studijama kreativnosti, *In Medias Res*, 5(8), pp. 1237–1250.

6 Salt, B. (1974) Statistical style analysis of motion pictures, *Film Quarterly*, 28(1), pp. 13–22.

7 Redfern, N. (2014) *Quantitative methods and the study of film. Invited lecture*, University of Glasgow, 14 May. 01. 03. 2020; Baselga, S. V., Pérez-Montoro, M. and Sánchez, L. (2019) The use of statistics to define taxonomies of film voices: a practical approach to documentary classification, *Visual Communication*, 0(0), pp. 1–23.

нистичог текста⁸. Филм представља линије односа и индивидуалне животе брачног пара Ник (Бен Афлек/ Ben Affleck) и Ејми Дан (Розамунд Пајк/ Rosamund Pike) поводом њене наводне отмице. Наративна структура подељена је у три линеарне целине око сржи централног догађаја: пре, током и након Ејминог нестанка. Основни разлог избора овог текста јесте коришћење средстава непоздане мултипле фокализације, постављајући индикацију у медијској репрезентацији поистовећивањем филмске камере са телевизијском као коментар о интерпретацијама објективног наратора. Чак ни опредељење за једног од могућих наратора сваког од сегмената филма није довољно да би се ишчитало недвосмислено значење због наглашене непозданости наратора. На пример, када се приказују делови Ејминог дневника није јасно одређено да ли се ради о Ејминој субјективној интерпретацији објективних догађања, њеној свесној лажи и манипулацији, Никој субјективној интерпретацији Ејминог записа, његовој свесној лажи и манипулацији, објективном приказу субјективног доживљаја једног од јунака или пак самом објективном догађању. Будући да је поузданост хомодијегетичких наратора доведена у питање, а и сам јасан и недвосмислен избор наративне истанце немогућ, методе квантитативне обраде омогућују јединствену анализу садржаја која није везана за драмски контекст.

Метод

Пошто је филм *Нестала* означен као хиперболична⁹ и сатирична¹⁰ представа савременог друштва, откривање устројства и начина функционисања света филма представља истраживачки задатак који није лако испунити коришћењем традиционалних метода анализе баш због горе објашњене специфичне структуре и наратије. Због своје широке примене у анализи драмских (и филмских) текстова, приступачне квантификације које омогућују, али и покушаја одговора на специфичан истраживачки задатак, као почетна тачка овог истраживања, биће коришћене Фистерове (Mansfred Pfister) методе и технике анализе концептуализације

---

8 Alleva, R. (2014) Exile on main street 'gone girl', *Commonweal*, 18(141), 22-23.

9 Sharf, Z. (2014) *10 Things We Learned About David Fincher and 'Gone Girl' At Film Independent Event*, Indie Wire, 01. 03. 2020. <http://www.indiewire.com/2014/10/10-things-we-learned-about-david-fincher-and-gone-girl-at-film-independent-event-69212/>

10 Alleva, R. (2014) Exile on main street 'gone girl', *Commonweal*, 18(141), pp. 22-23.

и карактеризације ликова у драмском тексту¹¹. Концептуализација и карактеризација лица драме и драмске фигуре филма биће испитиване анализом контраста и анализом структуре конфигурација¹². Ради добијања прецизнијих закључака основни подаци добијени из ових анализа биће додатно квантификовани, а затим подвргнути корелационој, анализи дистанце и анализи главних компоненти. Анализа самог текста односно покушај продирања у његове дубинске слојеве путем квантитативних метода, са једне стране је иновативан у односу на досадашњу примену ових метода у области драмских уметности¹³ док са друге стране представља логичну екстензију Фистеровог метода.

Према Фистеру, друштвени контекст и интеракције у које ступају, играју суштинску улогу у конструисању и разумевању драмских ликова, који једино постоје у односу са својим окружењем. Уочена зависност ликова од њиховог друштвеног контекста и интеракција омогућује да се у анализама филмског текста кроз посматрања појавне стране конфигурације и карактеризације ликова реконструише друштвени контекст као њихов узрочник. Скуп свих ликова који се појављују на сцени без обзира да ли изговарају текст или врше функцију декора и сценографије су лица драме (*dramatis personae*)¹⁴. У филму *Нестала* лица драме су анализирана структуралним и квантитативним методама. Одређена је величина и структура лица, док су квалитет и структура односа ликова анализирани анализом контраста и анализом структуре конфигурација. Како се Фистерова анализа односи на драмске текстове и позоришне представе, схватање конфигурације прилагођено је филмском медију. Анализа је вршена по сценама, али када се сцена састојала од монтажне секвенце или се конфигурација значајно променила у току саме сцене конфигурације су обележаване словним индексом поред броја сцене. Такође када би сцена била прекинута инсертовањем неке друге сцене, па после њеног завршетка настављена у истој конфигурацији није третирана као нова конфигурација. Анализе су рађене на узорку од 17 лица изабраних према броју појављивања, редоследу са одјавне шпике и њиховој функцији. Као резултат анализе

---

11 Pfister, M. (1988) *The Theory and Analysis of Drama*, New York: Cambridge University press.

12 Под конфигурацијом се подразумева присуство ликова на позорници у било ком моменту представе, промена конфигурације доводи до промене сцене.

13 Више извора: O'Brien, 2005; Moretti, 2007; Tsivian, 2009; Redfern, 2014.

14 Pfister, M. (1988) *The Theory and Analysis of Drama*, New York: Cambridge University press, p.164-176.

контраста добијена је димензионална матрица (Табела 1) где је сваки лик процењен на 6 биполарних варијабли. Свих 6 варијабли у ствари представљају крајње контрасте особина важних за описивање и разумевање друштвених односа који валадају у свету филма *Нестала*, а оцена + или – означава лик који по својим карактеристикама припада једном од супротних полова. Ликови су оцењивани по следећим биполарним варијаблама: раса (+ бела, - није бела), пол (+ мушки, - женски), узраст (+ млад, - средовечан или стар), материјални статус и порекло (+ богат, - сиромашан), место рођења и становања (+ метропола, - провинција), школска спрема (+ високо школован, - средње или основно образовање). Овако добијена матрица даље је квантификована на начин сличан начину како је то у својим анализама конфигурација и дистанци радио Соломон Маркус¹⁵ (Solomon Marcus) односно + је замењен са 1, а – са 0. На овај начин квантификованим подацима урађена је корелациона анализа (Табела 2), односно израчунат је Пирсонов коефицијент линеарне корелације (*Pearson correlation coefficient*) како би се утврдила правила повезивања варијабли¹⁶, односно које се особине ликова најчешће јављају заједно. Овде треба напоменути да иако је ова врста квантификације и анализе прилично практична (што ће се касније показати), означавање са 1 и 0 имплицира одсуство прве карактеристике а не

група варијабли	Демографске карактеристике			Социјалне карактеристике и порекло		
	варијабла	Раса	Пол	Старост	Мат. ст.	Порекло
+ карактеристика	Бео	Мушко	Млад	Богат	Градски	Вис. школ.
Ник Дан	+	+	-	-	-	+
Ејми Дан	+	-	-	+	+	+
Дези Колинс	+	+	-	+	+	+
Танер Болт	-	+	-	+	+	+
Марго Дан	+	-	-	-	-	-
Детектив Ронда Бони	+	-	-	-	-	-
Џејмс Гилпин (полицајац)	+	+	-	+	-	-
Реди Елиот (Ејмин отац)	+	+	-	+	+	+
Мерибет Елиот (Ејмина мајка)	+	-	-	+	+	+
Елен Абот (тв водитељ)	+	-	-	+	+	+
Анди Фишералд (љубавница)	+	-	+	-	-	-
Ноел Хервелтон (компаница)	+	-	-	-	-	-
Грета	+	-	-	-	-	-
Џеф	+	+	-	-	-	-
Шерон Шибер (новинарка)	+	-	-	+	+	+
Бил Дан (Ников отац)	+	+	-	-	-	-
Маурен Дан (Никова Мајка)	+	-	-	-	-	-

Табела 1 Анализа контраста ликова, где (+) представља присуство дате карактеристике, а (-) присуство њене супротности код лика.

15 Исто.

16 Kovačić, Z. (1998) *Multivarijaciona analiza*, Beograd: Ekonomski fakultet.

супротност (док код варијабле раса, то не прави разлику, код на пример варијабле пол није исто означити женско као не мушко). Ова семантичка разлика, пошто се ради о номиналној скали, нема утицај на резултат корелационе анализе али је потребно имати је на уму код интрепретација резултата.

Као резултат анализе структуре конфигурација добијена је дводимензионална матрица бинарних бројева, који представљају присуство и одсуство ликова у сценама (Табела 3). На овај начин квантификовани подаци даље су анализирани методом дистанце¹⁷. Због обима наратива и лица драме, анализа дистанце примењена је на филм у целини (Табела 4) али и на поједине његове делове (Табеле 5, 6, 7).

У циљу спознавања узрочно последичних веза, анализом главних компоненти¹⁸ анализиран је средишњи део фабуле који се одвија за време Ејминог нестанка (Табела 8).

Резултати

Анализирајући особине 17 изабраних ликова на 6 изабраних варијабли урађена је анализа контраста (Табела 1) која је показала да у филму, међу главним ликовима убедљиво доминирају ликови беле расе као и средовечни и стари. Резултати корелационе анализе (Табела 2) показују да постоји статистички значајна повезаност између варијабли материјалног статуса и порекла, као и школске спреме. Повољан материјалан статус у том случају везан је за предиспозицију живота у граду, као што је за град везано остварено школско образовање.

		мушко	млад	богат	градски	школован
бео	г	-,293	,067	-,293	-,293	-,258
	р	,271	,806	,271	,271	,334
мушко	г		-,228	-,016	-,016	,126
	р		,396	,953	,953	,642
млад	г			-,228	-,228	-,258
	р			,396	,396	,334
богат	г				1,000	,882
	р				0,000	,000
градски	г					,882
	р					,000

Табела 2 Вредности коефицијента пирсонове линеарне корелације (г) и њихова статистичка значајност (р)

---

17 Pfister, M. (1988) *The Theory and Analysis of Drama*, New York: Cambridge University press.

18 Kovačić, Z. (1998) *Multivarijaciona analiza*, Beograd: Ekonomski fakultet.

На подацима добијеним анализом структуре конфигурација урађена је анализа дистанце методом бинарног квадрата Еуклидове удаљености (*Binary Squared Euclidean Distance*)¹⁹ где се у обзир узимају сви случајеви непоклапања појаве ликова и број могућих појава, а дистанца варира од 0 што значи потпуно поклапање до 70 што у овом случају представља највећу могућу дистанцу (Табела 4).

	Ејми	Дези	Танер	Марго	Ронда	Џејмс	Ренд	Мерибет	Ејли	Енди	Носа	Грета	Џеф	Шерон	Медији	Јавност
Ник	43	53	41	33	47	48	47	47	51	50	56	56	55	49	42	33
Ејми		28	42	48	46	47	30	30	32	33	33	29	30	34	31	36
Дези			20	28	22	21	10	10	14	11	13	11	10	10	15	34
Танер				14	26	27	20	20	18	15	17	15	14	12	21	30
Марго					30	31	24	24	22	21	23	23	22	18	23	32
Ронда						1	18	18	24	21	17	21	20	22	21	26
Џејмс							17	17	23	20	16	20	19	21	20	27
Ренд								0	14	9	11	11	10	12	7	24
Мерибет									14	9	11	11	10	12	7	24
Ејли										11	11	9	10	12	17	34
Енди											8	8	7	9	14	33
Носа												6	7	9	16	29
Грета													1	7	16	35
Џеф														6	15	34
Шерон															15	34
Медији																19

Табела 4 Анализа дистанце, методом бинарног квадрата Еуклидове удаљености

	Ејми	Марго	Ренд	Мериб.	Енди	Носа	Маурен	Медији	Јавност
Ник	2	10	9	9	10	12	10	11	10
Ејми		12	11	11	12	12	12	13	12
Марго			3	3	2	2	0	1	2
Ренд				0	3	3	3	2	1
Мерибет					3	3	3	2	1
Енди						2	2	1	2
Носа							2	1	2
Маурен								1	2
Медији									1

Табела 5 Анализа дистанце догађаја пре Ејминог нестанка, методом бинарног квадрата Еуклидове удаљености

	Ејми	Танер	Марго	Ронда	Џејмс	Ренд	Мерибет	Медији	Јавност
Ник	1	7	9	8	9	8	8	5	4
Ејми		8	8	7	8	7	7	4	3
Танер			2	1	2	3	3	6	5
Марго				1	2	3	3	6	5
Ронда					1	2	2	5	4
Џејмс						1	1	4	5
Ренд							0	3	4
Мерибет								3	4
Медији									1

Табела 6 Анализа дистанце догађаја после Ејминог повратка, методом бинарног квадрата Еуклидове удаљености

19 Pfister, M. (1988) *The Theory and Analysis of Drama*, New York: Cambridge University press.

Дистанце варирају од потпуног поклапања Ренда и Мерибет и скоро потпуног поклапања Ронде и Џејмса, док су највеће дистанце између Ника и Дезија, Ноел, Грета и Џефа са једне стране и Ејми и Марго, Ронде и Џејмса са друге. Са укупном дистанцом од 855 Ник је убедљиво најудаљенији лик у односу на све остале а прати га Ејми са 636, јавност са 548, Марго са 456 и Ронда са 416.

	Ејми	Дези	Тавер	Марго	Ронда	Џејмс	Ренд	Мерибет	Елен	Енди	Ноел	Грета	Џеф	Шерон	Медији	Јавност
Ник	40	33	22	14	28	28	30	30	32	30	34	35	34	28	27	22
Ејми		7	20	28	26	26	12	12	12	12	12	7	8	12	15	26
Дези			17	25	21	21	7	7	11	9	11	10	9	9	10	23
Тавер				12	24	24	14	14	14	12	14	13	12	10	13	18
Марго					28	28	18	18	18	18	20	21	20	16	15	20
Ронда						0	14	14	20	18	14	19	18	20	15	16
Џејмс								14	14	20	18	14	19	18	20	16
Ренд									0	10	4	6	7	6	8	3
Мери.											10	4	6	7	6	8
Елен												8	8	7	8	10
Енди													6	7	6	8
Ноел														5	6	8
Грета															1	7
Џеф																6
Шер.																9
Меди.																9
Јавност																13

Табела 7 Анализа дистанце догађаја после Ејминог нестанка, методом бинарног квадрата Еуклидове удаљености

Ликови	Матрица структуре					Ком
	Ф1	Ф2	Ф3	Ф4	Ф5	
Ник	,116	-,700	,116	-,489	-,303	
Ејми	,000	,700	,427	-,503	-,110	
Дези	,283	,674	,376	-,204	-,108	
Тавер	-,020	-,655	,287	-,136	-,177	
Марго	,190	-,786	,298	-,222	,001	
Ронда	,202	,102	-,931	-,120	-,022	
Џејмс	,202	,102	-,931	-,120	-,022	
Ренд	,948	,116	-,153	-,088	,061	
Мериб.	,948	,116	-,153	-,088	,061	
Елен	-,159	,052	,179	-,001	,754	
Енди	,535	-,018	,132	-,100	,464	
Ноел	,201	,050	-,392	,243	,547	
Грета	-,122	,187	,092	,939	,211	
Џеф	-,095	,146	,092	,894	-,089	
Шерон	-,009	-,181	,376	-,128	-,410	
Медији	,862	-,159	-,096	-,098	-,133	
Јавност	,492	-,289	-,378	-,114	-,136	
Карактерист. коренови	3,789	3,136	2,427	1,594	1,326	
Ваљана варијанса %	22,286	18,448	14,279	9,375	7,800	
Кумул. варијанса %	22,286	40,734	55,012	64,387	72,188	

Табела 8 Резултати анализе главних компоненти структуре конфигурације (присуства ликова по сценама) за средишњи део филма (од Ејминог нестанка до повратка)

Међутим, када се структура филма хронолошки подели у три дела, на делове пре нестанка Ејми, догађаје од њеног нестанка до повратка и догађаје после повратка добијају се другачији резултати (табела 5, 6 и 7).

Сегмент централног збивања садржи појавност великог броја ликова и сцена у односу на период пре и након Ејминог повратка, због чега је урађена и анализа главних компоненти овог дела на матрици бинарних података добијеном анализом структуре конфигурације (Табела 8).

На основу матрице дистанци (Табела 7) извршена је иницијална екстракција фактора методом главних компоненти. При екстракцији фактора коришћен је стандардни Гутманов критеријум за одређивање броја значајних главних компоненти. Значајним се сматрају оне компоненте чији су карактеристични коренови већи од један. Да би се утврдиле стварне релације међу издвојеним факторима систем главних компоненти трансформисан је у једноставне структуре коришћењем Облимин метода²⁰. На овај начин издвојено је пет компоненти које су трансформисане у Облимин позицију која даје пет Облимин фактора (Табела 8). Фактори објашњавају 72,188 % укупне варијансе. Први и најснажнији фактор објашњава 22,8 % укупне варијансе. Он је високо засићен симултаном појавом Ренда, Мерибет и Медија. Други фактор објашњава 18,448% укупне варијансе и засићен је појавом Ејми и Дезија која искључује појаву Ника, Танера и Марго и обрнуто. Трећи фактор објашњава 14,279% укупне варијансе и засићен је појавом Ронде и Џејмса повезане са нестанком Ејми. Четврти фактор објашњава 9,375% укупне варијансе и засићен је појавом Грете и Џефа која се такође везује за Ејми а искључује Ника. И пети фактор објашњава 7,800% укупне варијансе и засићен је појавом Елен, Енди и Ноел, која искључује појаву Шерон.

Интерпретација резултата

У филму *Нестала* анализом приказаних елемената могуће је усвојити интерпретацију засновану на квантитативним методама ишчитавања насупротив многобројним тумачењима наратологије.

На основу резултата анализе контраста (Табела 1) могуће је уочити поистовећивање дијегетичког света као критике америчког друштва привилегованих припадника беле расе који су у хијерархијском односу старих према младима. Средовечни и ликови старије доби доминирају у односу на младе,

---

20 Kovačić, Z. (1998) *Multivarijaciona analiza*, Beograd: Ekonomski fakultet.

посебно наглашено кроз једини млади лик Енди који формира слику своје појавности у медијима заједно са Ејминим богатим родитељима.

Резултати корелационе анализе (Табела 2) показују да се у свету *Нестале* бити богат изједначава са пореклом из града односно метрополе или животом у њој. Дистинкцију поставља представљена промена околине која се може посматрати кроз прелазак семантичке баријере између провинције и метрополе²¹, ликови Ејми и Ник приморани су на трансформацију због болести његове мајке, мењајући динамику социјалног статуса и порекла. У континуитету предности богатства може се закључити да висок друштвени статус у филму *Нестала* прате ресурси за образовање што доказује повезаност између школовања и материјалног статуса.

Имајући у виду резултате анализе структуре конфигурације (Табела 3) и анализе дистанци (Табела 4), може се даље уочити и да ликови доминантно граде дијадне мушко-женске односе: Ник-Ејми, Ник-Марго, Ејми-Дези, Ренд-Мерибет, Ронда-Џејмс, Џеф-Грета. Посматрајући наратив у целини, у међусобном односу ликова али и корз релацију пар Ник-Ејми и окружење, иако постоји интеракција са великом количином других ликова, њих двоје су успели да између њих и остатка друштва изграде велику дистанцу (Табела 4). Ипак, ако се хронолошки анализира след презентованих догађаја у филму *Нестала* (Табеле 3, 4, 5, 6, 7, 8), може се закључити да су у првом делу фабуле Ник и Ејми прилично блиски док према остатку света имају приличну дистанцу (Табела 5). Када се преселе у провинцију дистанца међу њима расте, што кулминира Ејминим нестанком (Табела 3). У централном делу између њих двоје постоји максимална дистанца (Табела 7), а после њеног повратка успоставља се нарушена блискост главних јунака (Табела 6). Треба уочити да блискост Ејми и Ника расте у трећем делу у односу на први, дистанца са остатком света се смањује, а највеће приближавање се уочава у њиховој дистанци према медијима и јавности (Табеле 5 и 6).

Медијизација приватног живота представља коментар ван дијегетичког живота ликова будући да се интерпретацији којој су изложени у оквиру медији и јавност, наставља у манифестацији поетике редитеља. Представљене сцене у јавности пре и након нестанка Ејми су слике породичног живота који се представља срећним, однос двоје људи почиње позитивним представљањем у јавности и негативним

---

21 Pfister, M. (1988) *The Theory and Analysis of Drama*, New York: Cambridge University press.

у приватности, заокружујући пут до коначног успостављања поновног односа привидно обелодањеног примирја и интимног конфликта.

Још један пар повезан са јавношћу и медијима јесу ликови Ренда и Мерибет (Табела 3 и 8). Наиме, Ејмини родитељи се никада по правилу не појављују без присуства новинара (осим у сцени одласка Ника и Ејми у провинцију) и Јавности (Табела 3). Њихова појава у присуству новинара представља најјачи фактор којим се може објаснити појављивање и одсуство ликова по сценама у централном делу збивања (Табела 8). „Чудесна Ејми“ још и као девојчица позиционирана је као јавна фигура постављена од стране својих родитеља, што се касније наставља кроз Ејмину трудноћу уз свеprisутство јавности. Може се закључити да је однос родитеља, пре свега према Ејми, али и према Нику, једна врста представе за медије, тј. однос у функцији грађења и одржавања спољашње слике – фасаде.

Ако се упореди број конфигурација (Табела 3), може се рећи да Ник знатно чешће ступа у однос са људима који припадају Ејмином свету (Ренд, Мерибет, Дези), док Ејми дели само једну сцену са Никовом мајком и две са сестром, али са њима не ступа у однос већ се само међусобно посматрају са чуђењем. У представљеној дистанци између сестре близнакиње и супруге може се закључити да појава Ејми у Никовом животу значи одсуство Марго и обрнуто.

Могућности за даље интерпретирање добијених података овим се ни изблиза не исцрпљују, али пошто је примарни циљ рада представљање могућности примене статистичких метода, даља анализа добијених резултата ће изостати.

Закључак

На основу добијених резултата може се закључити да примена квантитативних метода може бити корисна у анализама филмских текстова и да њени резултати могу послужити као основа за постављање, потврђивање и оповргавање теоријских претпоставки. У конкретној студији случаја, анализа представљеног филмског садржаја пружа увид ван интелектуација који се ослањају на веродостојност наратива фокализатора. Применом статистичких метода успостављено је издвајање основних елемената филма и дедуктивно одређивање правила њиховог појављивања, потврђујући да могу постати део методолошке апаратуре у анализи филмских, медијских и драмских текстова. Понуђен метод не мора нужно искључивати друге методе, већ се може користити као допуна у циљу разумевања предмета изучавања.

ЛИТЕРАТУРА:

- Alleva, R. (2014) Exile on main street 'gone girl', *Commonweal*, 18 (141), pp. 22-23.
- Baselga, S. V., Pérez-Montoro, M. and Sánchez, L. (2019) The use of statistics to define taxonomies of film voices: a practical approach to documentary classification, *Visual Communication*, 0(0), pp. 1-23.
- Baxter, M. (2014) Cinematics – a bibliography, *Cinematics*, 01. 03. 2020; http://www.cinematics.lv/dev/bibliography_with_essay_Baxter.pdf
- Galioto, E. (2014) *One Long Frightening Climax*: Gillian Flynn's *Gone Girl* and Lacan's *The Other Side of Psychoanalysis*, *E-rea*, 12. 8. 2016, <http://erea.revues.org/4057>
- Flynn, G. (2012) *Gone girl*, New York: Crown Publishing Group.
- Kovačić, Z. (1998) *Multivarijaciona analiza*, Beograd: Ekonomski fakultet.
- Manovich, L. (2015) *The Science of Culture? Social Computing, Digital Humanities, and Cultural Analytics*, Manovic, 01. 03. 2020; <http://manovich.net/index.php/projects/cultural-analytics-social-computing>.
- Milošević, M. i Ristić, I. (2016) Nov metodološki pristup studijama kreativnosti, *In Medias Res*, 5(8), str. 1237-1250.
- O'Brien, C. (2005) *Cinema's Conversion to Sound: Technology and Film Style in France and the U.S.*, Bloomington: Indiana University Press.
- Pfister, M. (1988) *The Theory and Analysis of Drama*, New York: Cambridge University press.
- Redfern, N. (2013) Film studies and statistical literacy. *Media Education Research Journal*, 4(1), pp. 58-71.
- Redfern, N. (2014) *Quantitative methods and the study of film*, Invited lecture, University of Glasgow, 14 May. 01. 03. 2020. <https://leedstrinity.academia.edu/NickRedfern>
- Salt, B. (1974) Statistical style analysis of motion pictures, *Film Quarterly*, 28(1), pp. 13-22.
- Sharf, Z. (2014) 10 Things We Learned About David Fincher and 'Gone Girl' At Film Independent Event, *Indie Wire*, 01. 03. 2020. <http://www.indiewire.com/2014/10/10-things-we-learned-about-david-fincher-and-gone-girl-at-film-independent-event-69212/>
- Slingerland, E. (2008) *What Science Offers the Humanities: Integrating Body and Culture*, New York: Cambridge University Press.
- Tsivian, Y. (Cinematics, part of the humanities' cyberinfrastructure, in: *Digital Tools in Media Studies*, eds. Ross, M et al. (2009), New York: Columbia University Press, pp. 93-100.

Miloš Milošević and Vasilija Antonijević
Singidunum University in Belgrade, Faculty of Physical Culture and
Management in Sport, Belgrade;
University of Arts in Belgrade, Faculty of Dramatic Arts, Belgrade

APPLICATION OF STATISTICAL METHODS IN FILM,
MEDIA AND DRAMATIC TEXT ANALYSIS

Abstract

The aim of this paper is to propose and to present the use of statistical quantitative and qualitative research methods in the analysis of film, media and dramatic texts. In order to fulfil the goal, the film *Gone Girl* (2014) was analysed as a case study by using contrast analysis, analysis of the structure configuration, correlation analysis, distance and factor analysis. Statistical analyses were performed following the 17 characters and the two phenomena, with six variables. The film was analysed as a whole and divided into smaller narrative segments. The results of the analysis show that the application of statistical quantitative and qualitative methods have not led to the trivialization of the problem and the process of concluding, but have helped in discovering the deep layers of the dramatic text instead. Conclusion was drawn that statistical quantitative and qualitative methods should become part of the methodological apparatus in analyses of film, media and dramatic texts.

Key words: *social criticism, contrast analysis, structure configuration analysis, correlation analysis, factor analysis*

Јелена Меркур, *Калейдоскоп*,
акрилик на платну, 70×30 цм, 2019.